

OGÓLNOPOLSKIE STOWARZYSZENIE RODZINA POLICYJNA 1939 R.

<https://osrp-slask.policja.gov.pl>
2024-05-08, 18:51

OSIĄGNIĘCIA

Założenie Stowarzyszenia, listopad 1990

Na pierwszym zebraniu obecni byli, oprócz założyciela Stowarzyszenia, Witolda Banasia, Komendant Wojewódzkiej Policji Roman Hula i przewodniczący Związku Zawodowego Policjantów nadkomisarz Jacenty Solejdowicz. Uzgodniony wówczas program działania Stowarzyszenia obejmował następujące zagadnienia:

I. Ujawnienie prawdy o:

- Policji Państwowej Rzeczypospolitej Polskiej do 1939 roku,
- patriotycznym udziale policjantów II Rzeczypospolitej w wojnie 1939 r.
- losach policjantów i ich rodzin w okresie II Wojny Światowej
- represjonowaniu policjantów i ich rodzin po wyzwoleniu kraju z okupacji

II. Wypracowanie programu upamiętnienia patriotycznych działań Policji Państwowej.

Miesiąc później, w grudniu 1990 roku, wybrano tymczasowy zarząd Stowarzyszenia. W jego skład weszli: Witold Banaś, Wanda Kustra, Krzysztof Banaś i jako doradca - Jacenty Solejdowicz. Zarząd został uzupełniony na początku 1991 roku o następujących członków: Apolonię Stefańczuk, Marię Józwiakowską i Genowefę Ziomek.

Zorganizowanie Izby Pamięci

Stowarzyszenie otrzymało do swojej dyspozycji osobne pomieszczenie w budynku Komendy Wojewódzkiej Policji w Katowicach, a latem zostało zarejestrowane w Sądzie Wojewódzkim. Trwały prace związane z organizacją izby pamięci poświęconej pomordowanym przez NKWD polskim policjantom, której uroczyste otwarcie wraz z poświęceniem nastąpiło 21 czerwca 1991 roku.

Wśród pierwszych gości zwiedzających Izbę byli: Jan Jesionek, Senator Rzeczypospolitej Polskiej, który w księdze pamiątkowej zapisał, iż składa wyrazy "głębokiego hołdu pomordowanym i szacunek dla pozostałych Rodzin Policyjnych", a także komendant główny Policji podinspektor Zenon Smolarek.

W księdze pamiątkowej, pod datą 12 kwietnia 1992 roku zachowały się jego słowa:

"Ofiara Ich życia sprawia, że na nas pozostaje wielka odpowiedzialność - czy potrafimy choćby część takiej ofiary dać Polakom i Polsce? Ze wzruszeniem ujrzałem nieliczne zachowane materialne pamiątki po Tych, którzy niewinnie zginęli z rąk nieludzkich katów bolszewickich. Nigdy o tym nie zapomnimy!."

Budowa Pomnika Policjanta Polskiego i Małego Miednoje na dziedzińcu Komendy Wojewódzkiej Policji w Katowicach

W 1992 r. podjęto uchwałę o budowie Grobu Policjanta Polskiego na dziedzińcu Komendy Wojewódzkiej Policji w Katowicach

Prace nad budową grobu Policjanta Polskiego, w którym miały spocząć szczątki nieznanego policjanta, trwały od początku 1993.

Już w styczniu nastąpiło ukonstytuowanie się Komitetu Budowy Grobu, w skład którego weszli:

ze Stowarzyszenia Rodzina Policyjna 1939 - Witold Banaś, jako przewodniczący komitetu, Wanda Kustro, Danuta Nerlewska, Maria Nowak, Genowefa Ziomek, Emilia Wośko i A. Stefańczuk (zmarła w 1993 roku).

- ze związku NSZZ Policjantów w Katowicach - Jacenty Solejdowicz, przewodniczący związku, Antoni Duda i W. Janiszewski.

- z Komendy Wojewódzkiej Policji w Katowicach - Ryszard Mastalerz, komendant wojewódzki Policji, A. Głowacz i projektant inż. Maria Polańska, a także Senator Jan Jesionek i profesor płk Bronisław Młodziejowski, dowódca Jednostek Nadwiślańskich MSW.

Aby szlachetna idea mogła się urzeczywistnić, potrzebna była współpraca wielu instytucji i osób. Wśród tych, dzięki którym Stowarzyszenie "Rodzina Policyjna 1939 r. "

zrealizowało jedno ze swoich priorytetowych zadań byli:

- przewodniczący Sejmiku Śląskiego, Prezydent Miasta Katowic, Sekretarz Generalny Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa Andrzej Przewoźnik, Komendant Wojewódzkiej Policji Ryszard Mastalerz, Architekt Miasta Katowic, proboszcz Katedry Ksiądz Henryk Zganiacz oraz Wiceprezydent Miasta Katowice Marek Tomaszewski.

Honorowy patronat nad budową Grobu Policjanta Polskiego objęli: ksiądz Arcybiskup Damian Zimoń, komendant główny Policji Zenon Smolarek, Dyrektor Huty Baildon, Jacek Jagodziński (Huta Baildon wykonała trumnę na szczątki Nieznanego Policjanta) i Sekretarz Generalny ROPWiM Andrzej Przewoźnik.

Wiceprzewodniczący NSZZ-P Antoni Duda wraz z Witoldem Banasiem rozpoczęli wędrowki po różnych instytucjach i

organizacjach. Kołatali do wielu drzwi, spotkając się wszędzie z życzliwością.

W strzegomskich kamieniołomach znalazł się materiał na płytę Grobu. Za jego transport zapłaciła Komenda Wojewódzka Policji sw Katowicach, natomiast za kamień Rada Ochrony Pamięci Walki i Męczeństwa. Komendant główny Zenon Smolarek wyasygnował pieniądze na zakup kostki do wybrukowania Placu Apelowego

Budowę Grobu wsparła Rada Miejska i Urząd Miasta Katowice. Wiceprezydent Marek Tomaszewski, wykazujący z ramienia władz miasta największe zaangażowanie i pomoc dla działań Stowarzyszenia, postarał się o fachowców, którzy wybrukowali plac. Przy budowie grobu pracowali policjanci z Wydziału Prewencji Komendy Wojewódzkiej Policji. Finansowy wkład w realizację idei wniosły również komendy rejonowe policji i pracownicy cywilni.

Budowę grobu rozpoczęto w połowie roku 1993, a trwała ona zaledwie trzy i pół miesiąca. Już w sierpniu nowopowołany sztab organizacji pogrzebu Szczątków Policjanta Polskiego opracował program uroczystości pogrzebowych, na które przygotowano 1200 zaproszeń.

Symboliczny i skromny monument, posadowiony przed gmachem Komendy Wojewódzkiej Policji w Katowicach, jest pomnikiem jedynym w swoim rodzaju. Nigdzie na świecie nie ma grobu nieznanego policjanta. To, że znajduje się w stolicy Górnego Śląska, byłego przedwojennego Województwa Śląskiego, ma także swoją symboliczną wymowę. Tutaj pamięć o tragedii policjantów sprzed z górą pół wieku czci się najtkliwiej. Tu zebrali się ludzie, którzy zwykle wspomnienia potrafili przekuć na trwałą pamięć.

17 września 1993 roku odbyła się uroczystość złożenia ekshumowanych w Miednoje Szczątków Nieznanego Policjanta w Grobie - Pomniku. Zostały one przekazane Stowarzyszeniu przez prof. płk. Bronisława Młodziejewskiego.

Ceremonię Mszy Świętej celebrował Arcybiskup Damian Zimoń w asyście ośmiu księży. Uczestniczyli w niej, obok członków Stowarzyszenia Rodziny Policyjnej z całej Polski, Przedstawiciel Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Wiceminister Spraw Wewnętrznych J. Zimowski, Komendant Główny Policji, Zenon Smolarek, Sekretarz Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa Andrzej Przewoźnik, Marszałek Senatu A. Chełkowski, przedstawiciele władz Miasta Katowic, Kompania Wojska Polskiego, Kompania Honorowa Policji, poczty sztandarowe i inni zaproszeni goście.

Trumnę ze Szczątkami Nieznanego Policjanta wyprowadzono z Izby Pamięci, a po Mszy Świętej przeniesiono ją ulicami Katowic i złożono w grobie, nad którym aspirant Antoni Duda odczytał Apel Poległych.

Niedługo po tej uroczystości, 31 października 1993 roku, Biskup Henryk Biernacki przewodniczył uroczystości modlitewnej za dusze wszystkich policjantów i ich rodzin i odtąd regularnie oddawany jest w tym miejscu hołd zamordowanym przez Rosjan.

Prezes Rady Ministrów, Waldemar Pawlak przesłał na ręce Prezesa Stowarzyszenia Rodzina Policyjna 1939r., wyrazy podziękowania Organizatorom i Uczestnikom uroczystości, za społeczną, konsekwentną postawę.

Wkrótce, w lipcu 1995 r. grób Policjanta Polskiego został otoczony płytami nagrobowymi z nazwiskami pomordowanych i zmarłych policjantów II Rzeczypospolitej.

W tym czasie uznano Pomnik - Grób Policjanta Polskiego jako miejsce pamięci narodowej - decyzję tę podjęła Rada Miejska w Katowicach.

Nastąpił też wpis do rejestru miejsc i obiektów pamięci narodowej województwa katowickiego i Centralnej Kartoteki Miejsc Pamięci Narodowej w Radzie Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa przy Prezesie Rady Ministrów

Wizyta Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej przy Grobie Nieznanego Policjanta

16września 1995 roku stanowiła dla członków Stowarzyszenia historyczne dopełnienie symboliki Grobu. Lech Wałęsa wziął udział w Mszy Świętej, zwiedził Izbę Pamięci, oraz spotkał się z kombatanami. Jak podkreślono w przemówieniu, członkowie Rodziny policyjnej czuli się szczęśliwi, że Prezydent RP stanął przed grobem naszych Ojców i pochylił głowę przed majestatem śmierci.

W 2000r. przy Grobie Policjanta Polskiego wymieniono Krzyż drewniany na stalowy - identyczny jak te, które znajdują się na cmentarzu wojennym w Miednoje.

Grób Nieznanego Policjanta jest już oświetlony od 2003r. - sfinansowała tę inwestycję Rada Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa Narodu Polskiego.

Prezes Stowarzyszenia dokonał wręczenia miniatURY Grobu Policjanta Polskiego Janowi Pawłowi II na dziedzińcu Kurii Krakowskiej 18 września 2002r.

Udział członków Stowarzyszenia w programie budowy cmentarzy wojennych w Miednoje, Katyniu i Charkowie.

Sprawie budowy cmentarzy w Katyniu i Miednoje poświęcony był cały rok 1995, który nazwano Rokiem Katyńskim. Stowarzyszenie brało udział we wszystkich działaniach związanych z obchodami Roku Katyńskiego.

5 marca w Pałacu prezydenckim, w obecności Prezydenta Lecha Wałęsy, spotkali się członkowie Honorowego Komitetu Obchodów 55 Rocznicy Tragedii Katyńskiej, wśród których był obecny Prezes Stowarzyszenia, Witold Banaś. On też, jako przedstawiciel Rodziny Policyjnej 1939r., decyzją Ministra Spraw wewnętrznych nr 72 z dnia 13 marca 1995 roku, został powołany w skład Komitetu do spraw Obchodów Roku Katyńskiego.

Wydarzenie przełomowe, jakim stał się fakt wmurowania kamienia węgielnego pod przyszły cmentarz w Miednoje, zostało poprzedzone centralną Uroczystością Obchodu Roku Katyńskiego w Warszawie. Wzięła w niej udział liczna delegacja Stowarzyszenia

Program obejmował: Mszę Świętą w Katedrze Polowej Wojska Polskiego, uroczystą sesję naukową na Zamku Królewskim, zwiedzanie Muzeum katyńskiego i Apel Poległych przed Grobem Nieznanego Żołnierza, gdzie delegacja Stowarzyszenia złożyła wieniec. Po raz pierwszy w oficjalnych przemówieniach i Apelu Poległych na tak publiczną skalę zaakcentowano udział policji w Tragedii Katyńskiej.

Uroczystości w Lesie Katyńskim wmurowania aktu erekcyjnego i kamienia węgielnego - poświęconego przez Ojca Świętego Jana Pawła II - pod budowę cmentarza odbyły się 4 czerwca 1995 roku. Wzięły w niej udział czołowe osobistości Państwa i Kościoła z Prezydentem Lechem Wałęsą i Kardynałem Józefem Glempem na czele.

Rodzinę Policyjną 1939r. reprezentował, jako członek Honorowego Komitetu Obchodów 55 rocznicy mordu katyńskiego, prezes Stowarzyszenia, Witold Banaś.

Czterdziestoosobowa grupa członków Stowarzyszenia uczestniczyła 11 czerwca w jednym z najbardziej pamiętnych dla nich wydarzeniu, którym było podpisanie aktu erekcyjnego i wmurowanie kamienia węgielnego pod przyszły cmentarz w Miednoje.

Fragment z aktu wmurowania kamienia węgielnego pod budowę cmentarza wojennego w Miednoje brzmi:

"Odrąbani od pnia, zamordowani skrycie

Pogrzebani w milczeniu i kłamstwie,

Odrzuceni jak kamień, A jednak z Nich rosną liście zielone

I pamięć krzepnie węgielna"

Od początku roku 1997 kontynuowano dalsze starania Stowarzyszenia o zaakceptowanie poprawek wniesionych przez członków Rodziny Policyjnej do projektu Cmentarza Katyńskich, uwieńczone ostatecznie sukcesem. Rozmowy dotyczące przyjęcia projektów toczyły się także w obecności projektantów cmentarza z Polski i Federacji Rosyjskiej, oraz z przedstawicielami władz Smoleńska i Tweru. Spotkania z Ministrem Kultury Federacji Rosyjskiej odbyły się w Moskwie, dokąd Delegacja Rządu, w skład której wchodził prezes Rodziny Policyjnej, wyjechała w kwietniu 1998 roku.

W drugą rocznicę wmurowania aktu erekcyjnego pod budowę cmentarza wojennego w Twerze - Miednoje, w czerwcu 1997 roku, zorganizowano uroczystości ku czci pomordowanych jeńców Ostaszkowa. Na zaproszenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, Leszka Millera, brał w nich udział prezes Stowarzyszenia Witold Banaś. Zaapelował on do uczestniczącego w obchodach Ministra Spraw Wewnętrznych Federacji Rosyjskiej, Kulikowa o pomoc w przyspieszeniu budowy cmentarza w Miednoje.

Delegacja Rodziny Policyjnej była też obecna na uroczystości wmurowania kamienia węgielnego w miejscu przyszłego Cmentarza Oficerów Wojska Polskiego w Charkowie w czerwcu 1998 roku. Złożono tam wieniec na grobie pomordowanych oficerów.

Poświęcenie tego cmentarza, jak również cmentarza w Katyniu nastąpiło dopiero w czerwcu 2000 roku.

Zakończenie budowy cmentarza wojennego w Miednoje nastąpiło 25 sierpnia 2000 r. Prezes Stowarzyszenia, po dokonaniu odbioru tego przedsięwzięcia wraz z komisją, zwiedził klasztor na wyspie Stołbnyj, położonej 11 kilometrów od Ostaszkowa, skąd wieziono polskich jeńców oraz groby zmarłych jeńców pochowanych na rosyjskim cmentarzu.

Poświęcenie cmentarza w Miednoje odbyło się 2 września 2000 r. Na te uroczystości, w całości transmitowane przez I program telewizji polskiej, wyjechała 185 osobowa delegacja Rodziny Policyjnej.

Polski Cmentarz Wojenny w Miednoje położony jest w miejscu, gdzie w 1991 roku odnaleziono zbiorowe mogiły Polaków zamordowanych wiosną 1940 roku na mocy decyzji Biura Politycznego KC Wszechzwiązkowej Komunistycznej Partii Bolszewików Związku Sowieckiego z 5 marca 1940 roku. Na powierzchni 1,7 ha zlokalizowano 25 zbiorowych mogił, w

których spoczywają szczątki ponad 6300 jeńców obozu specjalnego NKWD w Ostaszkowie, głównie funkcjonariuszy Policji Państwowej i Policji Województwa Śląskiego, Straży Granicznej i Straży Więziennej, żołnierzy i oficerów Korpusu Ochrony Pogranicza i innych formacji wojskowych, pracownicy administracji państwowej i wymiaru sprawiedliwości II Rzeczypospolitej, którzy po 17 września 1939 roku znaleźli się w sowieckiej niewoli. Obóz w Ostaszkowie był największym obozem specjalnym, podległym Zarządowi ds. Jeńców Wojennych NKWD.

Pierwsze, o ograniczonym zakresie czynności ekshumacyjne przeprowadzono w 1991 roku. Przełomowym dla budowy Polskiego Cmentarza Wojennego w Miednoje był rok 1995. Wówczas to, w ramach uzgodnień polsko-rosyjskich, podpisano 25 marca w Smoleńsku dokument o budowie Polskich cmentarzy Wojennych. W kilka miesięcy później 11 czerwca 1995 roku, został uroczyście wmurowany akt erekcyjny i poświęcony przez Ojca Świętego Jana Pawła II kamień węgielny pod budowę cmentarza. W oparciu o wyniki prac sondażowo - ekshumacyjnych została opracowana obszerna dokumentacja specjalistyczna, na podstawie której Rada OPWiM rozpisała otwarty konkurs o zasięgu międzynarodowym na projekt zagospodarowania przestrzennego terenu przyszłego cmentarza. Jury konkursu, w skład którego weszli m.in. przedstawiciele stowarzyszenia "Rodzina Policyjna 1939 r." w październiku 1996 roku wybrało projekt koncepcyjny autorstwa artystów rzeźbiarzy: Zdzisława Pidka, Andrzeja Sołysi, mgr sztuki Wiesława Synakiewicza oraz architektów J. Jacka Synakiewicza i Leszka Witkowskiego. Realizacja koncepcji autorów stała się możliwa po opracowaniu obszernej specjalistycznej dokumentacji uwzględniającej między innymi oczekiwania rodzin ofiar zbrodni, a następnie po negocjacjach i uzgodnieniach z kompetentnymi władzami rosyjskimi w Moskwie i Twerze. W wyniku niemal dwuletnich starań, Rada OPWiM - inwestor prac, reprezentujący Rząd RP, otrzymała od władz rosyjskich zatwierdzoną dokumentację projektową, prawo dysponowania terenem oraz pozwolenie na budowę cmentarza. Prace realizacyjne rozpoczęły się wiosną 1996 roku i trwały około 12 miesięcy. Wykonywały je polskie firmy - Budimex S.A. i Metalodlew S.A.

z Krakowa. Na miejscu wykonywano prace ziemne, budowlane i montażowe, natomiast odlewy elementów rzeźbiarskich: krzyże i tablice inskrypcyjne w Krakowie.

Centralnym elementem cmentarza jest ołtarz stanowiący rodzaj otwartej kaplicy, na którą składają się: ściana z nazwiskami zamordowanych policjantów, ok. 9-metrowy krzyż i podziemny dzwon, usytuowane na wprost głównego wejścia na cmentarz, przy którym zlokalizowano dwa obeliski z godłem Rzeczypospolitej. Za ołtarzem znajduje się 25 zbiorowych mogił, na których postawiono wysokie, 8-metrowe krzyże. Wokół cmentarza biegnie aleja, wzdłuż której umieszczono tabliczki inskrypcyjne z danymi osobowymi zamordowanych. Cmentarz jest ogrodzony, posiada instalację oświetleniową i wodociągową, kanalizację. Cmentarz wybudowany jest staraniem i ze środków budżetowych Rady OPWiM.

W dniu 28 sierpnia 2000 roku przekazany został Dyrekcji kompleksu Upamiętniającego Miednoje, która na co dzień administruje i sprawuje opiekę nad polskim cmentarzem.

Pielgrzymki do Miednoje

Po pielgrzymkach upamiętniających rocznice otwarcia cmentarza wojennego w lesie pod Miednoje. w roku

2001 i 2002 nastąpiła I ogólnopolska pielgrzymka młodzieży do Miednoje i Katynia która odbyła się we wrześniu 2003r. dzięki staraniom Min.SWiA oraz Komendy głównej Policji.

19 młodych osób - prawnuków Policjantów II RP pojechało do Rosji aby uczestniczyć w uroczystej Mszy Św. w trzecią rocznicę otwarcia cmentarza wojennego w lesie pod Miednoje.

Kolejną pielgrzymkę członków Stowarzyszenia i Policji do Miednoje zrealizowano w maju 2004r. Uczestnicy pielgrzymki mieli również możliwość pobytu w Katyniu i Lenino.

Tablica "Gloria Victis" - Jasna Góra

Wybudowanie Tablicy upamiętniającej policjantów polskich zamordowanych na rosyjskiej ziemi w czasie II Wojny Światowej, umieszczonej w Kaplicy Matki Boskiej w częstochowskim Sanktuarium gdzie odbywa się coroczna uroczystość w dzień Patrona Policji.

Zespół w składzie: Antoni Duda, przewodniczący KKW NSZZ P., Romuald Stępniewski, starszy specjalista Wydziału Upowszechnienia i Promocji Kultury w Policji BKISz KGP, Witold Banaś oraz iwona Sułkowska, miał pełną świadomość odpowiedzialności przed wszystkimi, którzy poprzez wykupienie □ cegiełek□ wsparli ideę upamiętnienia policjantów bestialsko rozstrzelanych przez NKWD.

Ostatecznie uzgodniono następującą wersję:

"Odrąbani od pnia,
Wierni do końca Polsce,
Zamordowani skrycie,
Pogrzebani w milczeniu i kłamstwie.
Niech nakaz wolności, prawa i honoru
Idzie w pokolenia
O pamięć, modlitwę i sprawiedliwość
proszą Jęcy Ostaszkowa."

Tablica - płaskorzeźba przedstawia Chrystusa na krzyżu pochylonego nad otwartym grobem ze szczątkami poległych policjantów. Po obu stronach krzyża widnieje wizerunek cmentarza w Miednoje, wybudowanego po ekshumacjach przeprowadzonych w latach dziewięćdziesiątych i poświęconego we wrześniu 2000 roku. W dolnej części tablicy będą usytuowane relikwie - pamiątki znalezione w dołach ekshumacyjnych i odlew charakterystycznej czapki policyjnej z czasów II RP.

Spotkanie członków Komitetu zakończyło się podpisaniem wstępnej umowy z artystą - odlewnikiem i uzgodnieniami dotyczącymi terminów odbioru i montażu płaskorzeźby.

Tablicę poświęconą tragicznej śmierci z rąk NKWD 13-tu tysięcy Policjantów II RP następnie przywieziono do Krakowa 18 sierpnia na Mszę św. na Błonia Krakowskie w celu uzyskania poświęcenia przez Papieża Jana Pawła II.

Tablicę przetransportowano następnie do Częstochowy gdzie została poświęcona przez kardynała Glempa podczas uroczystej mszy św. wieńczącej ogólnopolską pielgrzymkę policjantów na Jasną Górę we wrześniu. Pan Witold Banas dokonał aktu zawierzenia Matce Boskiej zamordowanych w Rosji policjantów II RP.

W pierwszą rocznicę poświęcenia Tablicy upamiętniającej śmierć Polskich Policjantów na Ziemi Sowieckiej we wrześniu 2003 Prezes Stowarzyszenia złożył Matce Boskiej w Bazylice Jasnogórskiej votum w postaci medalu ze złotym krzyżem "Miednoje 1940".

Natomiast we wrześniu 2004r., tradycyjnie już zrealizowano uroczystość przy Grobie Policjanta Polskiego oraz pielgrzymkę Policji na Jasną Górę, podczas której Pan Prezes ponowił zawierzenie Policjantów II RP Matce Boskiej.

Wprowadzenia tradycji organizowania uroczystości młodzieżowych przy grobie Policjanta Polskiego dwukrotnie w ciągu roku

Prezesowi Stowarzyszenia, Panu Witoldowi Banasiowi najbardziej zależało na tym, aby włączyć w działania Stowarzyszenia młodych ludzi. Młodzież powinna uczyć się od nas przeszłości Polski, aby utrwalić w swojej świadomości wartości patriotyzmu i wierności. Patriotyczne wychowanie młodzieży stanowi ważne zadanie dla wszystkich organizacji i instytucji, które mają świadomość, że losy naszego kraju będą zależeć od tych, którym my teraz poświęcamy swój czas i troskę.

Uroczystość młodzieżowa przy Grobie Policjanta Polskiego, położonego na dziedzińcu Komendy Wojewódzkiej Policji w Katowicach, odbywa się corocznie w kwietniu, w rocznicę likwidacji obozu jeńców NKWD w Ostaszkowie. Ten szczególny pomnik, pod którym spoczywają szczątki Policjanta II RP - ofiary zbrodni "Katyńskiej", pogrzebanego w braterskiej mogile na cmentarzu wojennym w Miednoje stanowi miejsce zadumy nad historią Polaków, nad historią tragedii ludzkiej. Miejsce to, nazywane - "Małym Miednoje", czeka na dzieci, wnuków i prawnuków zamordowanych w zbrodni katyńskiej, czeka także na młodzież szkolną. Uroczystość, tradycyjnie organizowana przy Grobie Policjanta Polskiego przez uczennice i uczniów szkół średnich Województwa Śląskiego jest lekcją historii, potrzebną i pomocną w uzupełnieniu wiadomości na temat zbrodni popełnionych przez NKWD na wschodnich terenach Rzeczypospolitej i w Rosji w czasie Drugiej Wojny Światowej. W związku z dużymi brakami wiadomości w tym zakresie - do uroczystości młodzież była przygotowywana podczas prelekcji prowadzonych w Izbie Pamięci Stowarzyszenia przez Witolda Banasia, pomysłodawcy przedsięwzięcia.

Rok 2005 r. - okres 15 - lecia działalności Ogólnopolskiego Stowarzyszenia "Rodzina Policyjna 1939 r." w Katowicach.

Założycielem i wieloletnim Prezesem Ogólnopolskiego Stowarzyszenia "Rodzina Policyjna 1939 r." w Katowicach był Pan

Witold Banaś - zmarł 03.02.2005 r.

Przez 15 lat pracowano wspólnie z Oddziałami Terenowymi nad wizerunkiem Stowarzyszenia. Były radości i momenty trudne. Na swojej drodze często spotykano ludzi życzliwych, wspierających szczytne zamierzenia, które głównie skierowane były na odkłamanie historii o Polskich Policjantach i Policji Województwa Śląskiego II RP. Naszym wspólnym obowiązkiem jest wtrwać przy patriotycznym posłaniu naszych Ojców, niestrudzenie przypominać ich bohaterstwo, męstwo i tragedię.

Na tę okoliczność wydano medal 15-lecia Ogólnopolskiego Stowarzyszenia "Rodzina Policyjna 1939 r." w Katowicach.

Po śmierci Pana Witolda Banasia - Prezesem Ogólnopolskiego Stowarzyszenia "Rodzina Policyjna 1939 r." w Katowicach została Pani Maria Nowak - założyciel i długoletni członek Zarządu OSRP 1939 r.

14.07.2007 r. - Śląska Biblioteka Cyfrowa - współpraca Ogólnopolskiego Stowarzyszenia "Rodzina Policyjna 1939r." w Katowicach na rzecz zachowania i ochrony archiwów dotyczących Policji Państwowej oraz Policji Województwa Śląskiego.

Biblioteka Śląska w Katowicach jest jedną z największych bibliotek naukowych publicznych w kraju, posiada największe i najstarsze zbiory w naszym regionie.

Ogólnopolskie Stowarzyszenie "Rodzina Policyjna 1939 r." we współpracy z Dyrektorem Biblioteki Śląskiej Panem Janem Malickim postanowiło udostępnić zbiory archiwalne dokumentów, zdjęć do opracowania dokumentacji fotograficznej ekspozycji.

Zbiory fotograficzne i rękopiśmienne Ogólnopolskiego Stowarzyszenia "Rodzina Policyjna 1939 r." mają wartość szczególną; nie tylko jako dokumentu historycznego, ale i kulturowego. Tym bardziej, że przechowywane z pietyzmem świadczą bardzo mało znanym fragmentem minionej rzeczywistości. Niepowetowaną stratą dla badaczy i wielką szkodą społeczną byłoby pozostawienie tego zasobu w zaciszu muzealnym.

Zbiory Stowarzyszenia zostały zarejestrowane w księgach Biblioteki Śląskiej. Dzięki tej współpracy powstała płyta multimedialna ze skanowanymi zdjęciami, które zostały udostępnione Śląskiej Bibliotece Cyfrowej. Zeskanowane zdjęcia, będą potrzebne przy nowej aranżacji wystawy w "Izbie Pamięci".

Inicjatorami tego przedsięwzięcia ze strony Ogólnopolskiego Stowarzyszenia "Rodzina Policyjna 1939 r." są:

Pani Maria Nowak Prezes

Pan Jan Bógdół Członek Stowarzyszenia

Pan Adam Szwedka Członek Stowarzyszenia

Uroczyste przekazanie płyty miało miejsce podczas uroczystości przed "Grobnem Policjanta Polskiego II RP" w Katowicach w dniu 14.07.2007 r.

Zainteresowanych odsyłamy na stronę internetową Śląskiej Biblioteki Cyfrowej.

Poświęcenie i wręczenie Sztandaru Ogólnopolskiemu Stowarzyszeniu "Rodzina Policyjna 1939 r." w

Katowicach na Jasnej Górze w dniu 30.09.2007 r.

W niedzielę 30 września 2007 r. w Częstochowie na Jasnej Górze miało miejsce jedno z największych wydarzeń dla naszego Stowarzyszenia w tym roku, ale także w całej historii. Sztandar jest symbolem pielęgnowania tradycji II RP, godności i dobrego imienia Stowarzyszenia, potwierdzeniem wyróżniającej działalności podjętej i kontynuowanej przez członków Ogólnopolskiego Stowarzyszenia "Rodzina Policyjna 1939 r." w Katowicach upamiętnianiu chlubnych kart Policji Państwowej jak i Policji Województwa Śląskiego II RP. Jest świadectwem pamięci o tragicznych losach policjantów pomordowanych w Twerze przez sowieckich komunistów, pogrzebanych w dołach śmierci w Miednoje.

Jest także szczególnym znakiem i wyrazem najwyższego uznania społecznego za wybitne osiągnięcia w pracy nad utrwalaniem pamięci o Ojcach i Synach - policjantach II RP.

W imieniu Ogólnopolskiego Stowarzyszenia "Rodzina Policyjna 1939 r." w Katowicach Sztandar przejęła Prezes Pani Maria Nowak, a wręczał go Pan Andrzej Przewoźnik - Sekretarz Generalny Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa, główny sponsor Sztandaru.

Rodzicami chrzestnymi Sztandaru zostali: Pan Ryszard Klachacz , urodzony w 1914 r - przedwojenny Policjant II RP, oraz Pani Halina Mackiewicz - córka Policjanta zamordowanego przez Sowietów w Twerze, pogrzebanego w Miednoje. Ślubowane odczytał Pan Adam Szwedka - prawnuk zamordowanego w Twerze Polskiego Policjanta II RP.

Uroczystości w kwietniu były organizowane przez młodzież szkolną:

- 2000 - Zespół Szkół Budowlanych im. Powstańców Śląskich w Katowicach
- 2001 - Zespół Szkół Hutniczych w Katowicach
- 2002 - Zespół Szkół nr 1 w Czeladzi
- 2003 - Zespół Szkół nr 1 w Czeladzi
- 2004 - Zespół Szkół Zawodowych nr 3 w Katowicach Janowie
- 2005 - Zespół Szkół Zawodowych nr 3 w Katowicach Janowie

Uroczystości kwietniowe i wrześniowe uświetnione przez inscenizacje poetycko-muzyczne przygotowywane przez młodzież:

28.04.2006 r. - VI Liceum Ogólnokształcące im. Jana Długosza w Katowicach.

28.04.2006 r. - Uczniowie II Klasy Technikum o specjalności elektronicznej w Zespole Szkół Zawodowych nr 3 im Adama Kocura w Katowicach - Janowie - opracowali materiał w języku angielskim na temat "Grobu Policjanta Polskiego II RP" w Katowicach oraz tablicy "GLORIA VICTIS" w kaplicy Matki Boskiej w Bazylice Jasnogórskiej.

15.09.2006 r. - Adam Szwedka i Damian Małecki - prawnukowi Polskich Policjantów II RP.

25.04.2007 r. - VIII Liceum Ogólnokształcące im. Marii Skłodowskiej - Curie w Katowicach

14.09.2007 r. - VIII Liceum Ogólnokształcące im. C.K. Norwida w Sosnowcu

04.04.2008 r. - I Liceum Ogólnokształcące im. Waleriana Łukasińskiego w Dąbrowie Górniczej.

17.09.2008 r. - I Liceum Ogólnokształcące im. Waleriana Łukasińskiego w Dąbrowie Górniczej.

03.04.2009 r. - Zespół Szkół Zawodowych "Szttygarka" im. Stanisława Staszica w Dąbrowie Górniczej.

16.09.2009 r. - Gimnazjum nr 21 im. Adeli Korczyńskiej w Katowicach.

09.04.2010 r. - III Liceum Ogólnokształcące im. Adama Mickiewicza w Katowicach

17.09.2010 r. - I Liceum Ogólnokształcące im. Waleriana Łukasińskiego w Dąbrowie Górniczej

Konferencje naukowe dla młodzieży

mgr Adam Szwedka - Członek Zarządu OSRP 1939 r. - twórca, koordynator oraz prelegent - konferencji naukowych dla młodzieży.

Od 24.07.2006 r. mgr Adam Szwedka podjął szereg inicjatyw zmierzających do realizacji statutowych zadań Stowarzyszenia. Są wśród nich przede wszystkim przedsięwzięcia o charakterze naukowym i edukacyjnym dla uczniów szkół gimnazjalnych, ponadgimnazjalnych oraz studentów. Jest twórcą programu p.t. "Odkrywamy historię Ostaszków-Twer - Miednoje".

25.04. 2007 r. - Konferencja naukowa dla młodzieży p.t. "Losy polskich policjantów II RP"

04.04. 2008 r. - Konferencja naukowa dla młodzieży p.t. "Pamięć wyzwalamąca ze śmierci"

03.04. 2009 r. - Konferencja naukowa dla młodzieży p.t. "Nie zabijaj"

Współpraca z Wyższą Szkołą Policji w Szczytnie - prelegent - mgr Adam Szwedka

24.10.2006 r. - seminarium naukowe p.t. "Rodzina Policyjna 1939 r. - Dramat ojców, losy rodzin, pamięć"

16.11.2007 r. - seminarium naukowe p.t. "Policyjne znaki pamięci".

27.11.2008 r. - międzynarodowe seminarium naukowe p.t. "Policyjna wzorce".

05.03.2010 r. - seminarium naukowe p.t. "Policjanci - ofiary zbrodni katyńskiej".

mgr Adam Szwedka jest autorem scenariusza oraz współtwórcą wystawy (stałej ekspozycji) - "Izby Pamięci" p.t. "Losy polskich policjantów II RP: Ostaszków - Twer - Miednoje" w Komendzie Wojewódzkiej Policji w Katowicach.

Posadzenie "Dębu Pamięci"

W dniu 06.05.2010 r. przy "Grobie Policjanta Polskiego II RP" na dziedzińcu Komendy Wojewódzkiej Policji w Katowicach został posadzony "Dąb Pamięci", upamiętniający 70. rocznicę "Zbrodni Katyńskiej" - pomordowanych na wschodzie naszych Ojców i Dziadków - Polskich Policjantów II RP.

Inicjatorami posadzenia "Dębu Pamięci" byli:

Prezes Ogólnopolskiego Stowarzyszenia "Rodzina Policyjna 1939 r." - Pani Maria Nowak oraz Komendant Wojewódzki Policji w Katowicach - Pan Dariusz Biel.

Na tablicy epitafijnej, która została umieszczona przy posadzonym dębie, są wyryte słowa: "Pamiętajmy, a żyć będą w sercach naszych".

Publikacje Stowarzyszenia

1996 - wydanie książki "Ku pamięci, ku przestrodze" pod redakcją Jacka Broszkiewicza i Ewy Grochowskiej. Znajdują się w niej wspomnienia i świadectwo cierpienia członków Rodziny Policyjnej: Witolda Banasia, Jana Bógdół, Krystyny Kasperczyk, Wandy Kustra, Marii Madej, Marii Nowak, Jadwigi Pałos i Huberta Szymkowiaka.

2002 - wydano album o historii Stowarzyszenia i historii Policji II RP od września 1939 roku do momentu likwidacji obozu w Ostaszkowie; nakład tej przepięknej publikacji wynosi 2000 egzemplarzy i jest sukcesywnie wręczany bibliotekom, instytucjom, osobom publicznym, przedstawicielom Kościoła, a przede wszystkim przekazywany członkom Stowarzyszenia.

2005 - stworzenie strony internetowej Stowarzyszenia: www.osrp1939.policja.katowice.pl

2010 - "Wrzesień 39 w Pamięci Dzieci ofiar NKWD" - OSRP 1939.